

Ennek a számnak az ára 4000 korona.

Negyvenhatodik évfolyam.

50. szám.

Debrecen, 1926 december 11.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

A színvonal érdekében.

Kisebb-nagyobb egyházhatósági gyűléseink ellen gyakran fölmerült az a vád, hogy a tárgysorozatokon szereplő ügyek közül aránylag kevésnek van az egyház lényegéhez illő igazi lelki, szellemi jellege s e kevés közül még kevesebb az, amely éppen lelki, szellemi jellegénél fogva le tudná bilincselni a gyűlési tagok érdeklődését. Csaknem mindig a jogi s még ennél is inkább az anyagi természetű kérdések azok, amelyek körül az érdeklődés gyűrűzik és, ha sor kerül rá, a harc forr.

Nem lehet tagadni, hogy ez a vád tényekre támaszkodik. De azért a hangoztatását mégsem találjuk egészen igazságosnak. Különösen nem akkor, hogyha oly módon hegyezik ki, hogy belőle az egyházi gyűléseink mindenkor tagjainak — lelkészeknek és nem lelkészeknek egyaránt — nagyfokú anyagi és jogi s viszont csekély lelki és szellemi érdekelttségére lehessen vonni szomorú következtetést. Mert aki igazságos akar lenni, annak azt is meg kell gondolnia, hogy — amin' ez legutóbbi egyházkerületi közgyűlésünkön is megállapítást nyert — nagyon sokrészben maga egyházalkotmányunk mai rendszere az oka ennek a kedvezőtlen jelenségnek. Fél- vagy negyedrésznanyi anyagi és jogi, általában merőben adminisztratív és nagyrészt pusztán formális ügy sem terhelné egyházhatósági gyűléseink tárgysorozatát, ha egyházi törvényeink módot adnának azoknak kevésbbé plenáris és (tegyük itt is mindjárt hozzá a masokszorosán jelentős anyagi szempontot!) kevésbbé költséges intézésére. Messzibb példák után most nem keresgélve, az erdélyi egyházmegyei tanácsok és egyházkerületi állandó igazgatótanács példája is világosan mutatja, hogy ez, a református egyházalkotmányi elv minden legkisebb sérelme nélkül megvalósítható volna minálunk is.

*

A most lefolyt egyházkerületi közgyűlés tárgyai közt azonban így is nagy számmal akadnak olyanok, amelyeknek egészen és köz-

vetetlenül szellemi természete nyilvánvaló s amelyek éppen emiatt (nem akarjuk azt mondani, hogy: ennek ellenére) nagyobb érdeklődést váltott ki, sőt részben vitát idéztek föl.

Ilyen volt például a Theologiai Szemlének az összes egyházközségek által (lelkészi állások száma szerint) és az összes középfokú iskolák által való kötelező megrendelítése. A közgyűlés tagjai kivétel nélkül elismerték ennek igen nagy jelentőségét a lelkipásztorok s rajtuk keresztül az egész egyházi élet szellemi színvonalának annyira szükséges és sürgős emelkedésére nézve. Nézetkülönbségek és tiszteletreméltó aggályok csak éppen jogi és anyagi szempontból merültek föl a javaslattal szemben. S hogy a közgyűlés túlnyomó többsége mégis a javaslat mellett foglalt állást és azt eredeti formájában határozati erőre emelte: ebben, azt hisszük, az a meggyőződés jutott elemi erővel kifejezésre, hogy nincsen fontosabb egyházi közérdek, mint a magyar református lelkipásztoroknak a legkisebb és legszegényebb egyházközségben is megfelelő szellemi fegyverzet birtokába juttatása, és nem lehet olyan legnyomorultabb ekklézsia, amelytől — ha egyáltalán megengedi magának azt a fényűzést, hogy külön lelkipásztori állást tart fenn — ez érdekből egy minimális anyagi áldozatot megkívánni ne volna jogos.

Szeretjük remélni, hogy a mi egyházkerületünknek ezt a hozzáértő nemes példaadását gyors ütemben fogják követni a többi kerületek is.

*

A jelen lelkipásztori nemzedék szellemi színvonalának emelése mellett a jövőének a biztosítása is több rendben foglalkoztatta ezt az egyházkerületi közgyűlést.

Már a püspöki jelentésben egészen lélek-rázó erővel kifejeződött az az aggodalom, hogy lelkészképzésünk jelenlegi rendszere nem nyújt elég biztosítékot olyan lelkipásztori egyéniségek formálására, akik tudományban és hitben egyként diadalmasan tudják állani a reájuk váró nagy munkákat és harcokat. A közgyűlés pedig ezt az aggodalmat magáévá téve, több, részint

még csak elvi jelentőségű, részint közvetlen gyakorlati kihatással is bíró intézkedést tett a végből, hogy a leendő lelkipásztorok hathatósabb szellemi fölfegyverkezését legalább a saját hatáskörében biztosítsa.

Igy tüzte ki egy vegyes bizottság által leendő részletes kidolgozásra azt a tervet, amelyet, egy régebbi közgyűlési határozat folyományaként, a debreceni egyház, mint a kollégium társfenntartója, terjesztett a közgyűlés elé: hogy t. i. a jelenlegi 4 éves theologiai tanfolyamhoz csatolandó egy ötödik, amely, debreceni segédlelkészi szolgálattal kombinálva, (tehát a jelenlegi törvény és rend sérelme nélkül), megadná az ifjú lelkészjelöltek számára azt a gyakorlati kiképzést, amely a mai tanulmányi rendszer 8 féléves kereteibe, úgy látszik, semmiképen be nem férköztethető s amelynek hiánya ma, az intenzív gyülekezeti munka („belmisszió”) kényszerítő szüksége idején lépten-nyomon tapasztalható, nagyon fájdalmas, sőt megdöbbentő jelenségek végnélküli sorában.

Ugyanez az érdek vezette a közgyűlést akkor is, amikor, a belmissziói bizottság javaslatára, kimondotta, hogy már az I. lelkészsképesítő vizsgálatra álló theologus-ifjaktól megkívánja annak kötelező igazolását, hogy egyetemi tanulmányaik során bizonyos féléveken át gyakorlati theol. szemináriumokban dolgoztak s gyülekezeti munkában, főleg vasárnapi iskolai tanításban is résztvettek.

Végül maguknak a lelkészsképesítő vizsgálatoknak színvonala is, több igen aggasztó jelenség kapcsán, foglalkoztatta a közgyűlést. Az egyetemi tanszabadság téves értelmezését ellensúlyozandó, határozatot hozott a kötelező colloquálás érdekében, amelynek igazolása nélkül senkisé is állhat ezentúl I. lelkészsképesítő vizsgálatra. A könnyelmű vizsgálat-elhalogatók, illetőleg jelentkezés utáni visszalépések ellen érzékeny anyagi gátat emelt. Egy fiatalembert pedig, aki a vizsgálat-ismétlések és javítások összes szabályszerű lehetőségeit eredmény nélkül meritte ki, kegyelmi kérvényével — a kedvező előadói javaslat ellenére — csaknem *egyhangúlag* elutasított.

Bukovay Absentiások csakugyan nem fogják megvívni a magyar református szellem jövő nagy csatáit és nem fogják megépíteni kiáltó romlásait az Úr magyar református Sionának.

*

Szellemi színvonalunk emeléséért a mai helyzetben csakugyan nem lehet és nem szabad sajnálni nemcsak az áldozatot, de még — szükség esetén — az operáló kés okozta, egyénileg talán részvétet érdemlő fájdalmakat sem. Épp e sorok írása közben került a szemem elé egy nagyon beszédes kimutatás, amely szerint a magyarországi rom. kath. egyháznak egyik szerzetesrendjében 278 rendtag közül 58-nak, tehát majdnem egy negyedrézének van doktori fokozata — s föl lehet tenni, hogy a többi

magyar rendek sem állanak e tekintetben ma rosszabbul. Minket, reformátusokat, ha fényes és sokat emlegetett tudományos tradícióink nem köteleznének is, pusztán a nemes szellemi verseny tisztességbeli kényszere is kellene, hogy szorítson fel a magasabb és mindig magasabb színvonal felé. *Amott* talán csak fényűzés ez — minálunk élet-halálkérdés. Mert a dolog végképpen nem úgy áll, ahogy azt nyilvános és magán sopánkodásainkban rendszerint beállítjuk: hogy t. i. szegények és gyengék vagyunk s ezért nem tudjuk tartani a magasabb szellemi színvonalat, — hanem éppen ellenkezőleg: szegények és gyengék vagyunk s éppen *ezért* kell tartanunk — mert hisz egyebünk úgy sincsen — a magasabb szellemi színvonalat.

R. I.

Amerikai levél.

A magyarországi egyházi közönség tájékoztatására egyházi lapjaink hasábjain időnként ismertetni szoktam nagy általánosságban az amerikai magyar reformátusság felekezeti elhelyezkedettségének adatait. Minthogy ezek az adatok folyton változnak, a szerint, amint egyes lelkészek s velök együtt gyülekezeteik kiválnak azon denomináció kebeléből, amelynek fennhatósága alá addig tartoztak: talán nem lesz érdektelen a hazai közönség s közelebről e kitűnő lap olvasói előtt, ha a legújabb adatokat idevonatkozólag az alábbiakban közlöm.

Mig a mult esztendőben „csupán“ hatfelé volt megoszolva a mintegy százezer főre tehető, de ebből ténylegesen a szervezett gyülekezetek keretében csupán tízezerre menő amerikai magyar reformátusság: ez évben már a hetes számot értük el a felekezetei széttagoltság terén. Úgy látszik, ebben a tulajdonságban, a minél többfelé való megosztásban, követjük az amerikai szélsőséges protestánsok nem épen dicséretreméltó példáját. Ha annyian volnánk, mint ők, bizonyára messze túl is szárnyalnánk őket. Figyelembe véve ősi magyar széthúzó természetünket, már nem is igen csodálkozunk afelett, hogy még itt, az idegenben, se tudunk se társadalmi, se magyar nemzeti, sőt még vallási, egyházi téren se szolidaritást tanúsítani és harmonikus, koncentrált, céltudatos hit-tevékenységet kifejtetni. Hiszen tagadhatatlan, hogy szeretjük mi egymást, mint magyarok, különösen, mint reformátusok, szeretjük egyházunkat is, hitünk építéséért, erősítéséért sokat teszünk, fáradunk és áldozunk, — a büszkeség, az öröm, a boldogság érzete tölti be sziveinket, valahányszor hírt veszünk magyar református Sionunk erősödésének, vagy ügyei előbbvitelének bizonyosságairól: de *valani* hiányzik belőlünk, ami pedig lényeges és elengedhetetlen szükségesség az Isten országáért való munkálkodás sikeréhez. Hiányzik munkánkban a *Lélek* —

a megértésre, egységre vezető szellem! Nincs meg bennünk olyan mértékben, mint amilyen mértékben kellene, hogy meglegyen bennünk: a krisztusi szeretet cohesiv ereje! Pedig Krisztussal mindeneket, Őnélküle semmit sem tehetünk! Mindnyájan látjuk, érezzük és sajnáljuk amerikai egyházi életünk ferde helyzetét, — a megengedhetlen torzsalkodásokat, kicsinyeskedéseket, féltékenykedéseket, amelyek olykor-olykor túlmennek a szeretetlenség határain is, és testvérgyűlölet színhelyévé teszik templomainkat egyes helyeken: amely áldatlan helyzetnek következménye az, hogy 114 magyar református — hangsúlyozzuk — magát magyarnak és reformátusnak nevező amerikai gyülekezetünk hét, egymástól élesen elkülönített, egymásról sokszor semmit tudni nem is kívánó, egymást se lelkileg, se anyagiakban nem támogató, sőt, mondhatjuk, határozottan animozus fábóiban csoportosulva igyekeznek a maga munkáját végezni, — de a bajokon mégsem tudunk, vagy akarunk segíteni! Természetesen annak, hogy amerikai magyar református egyházi életünk ennyire demoralizálódott, különösebben annak, hogy a lelkészek különböző szempontok és érdekek kényszerült figyelembevételére miatti denominációs elhelyezkedettségük következtében sokszor még ha akartak, vagy szerettek volna is, nem tudtak egymással cooperálni, sőt még rokonszenvet se tanúsítottak egymás nehéz munkája iránt: ennek megvannak a maga alapokai, amiket megtalálunk az amerikai magyar reformátusság küzdelmeinek a történetkönyvében! Ezek az okok némileg érthetővé, sőt talán menthetővé is teszik a mai szituációt. Mindazonáltal tagadhatatlanul nemcsak nagyon kívánatos, de amerikai magyar református gyülekezeteink jövője, hitéleti fejlődése szempontjából is elkerülhetetlen szükségesség lenne, hogy egyházi életünkbe eljönne, beköszöntene az igazi és ebből folyólag az áldásos testvéries együttműködés boldog korszaka!

Mint említém, ezidőszereint összes amerikai magyar református gyülekezeteink száma (a canadai gyülekezeteken kívül) 114. Canadában legjobb értesülesem szerint 8 szervezett magyar református lelkészi állomást tart fenn, illetve segítyez az Egyesült Canadai Prot. Egyház. Mexicóban szintén van egy küzdő kisded magyar református egyház, így összesen, mondhatjuk az egész északamerikai kontinensen 123 vára van szent hitünknek. Ebből a Ref. Church in the U. S. fennhatósága alá tartozik 60 gyülekezetünk 53 lelkipásztorral, a presb. hitfelekezet kormányzata alatt áll 31 gyülekezet 25 lelkésszel, az Episkopális egyházzal társult 4 gyülekezet 4 lelkésszel, a holland református egyház fennhatósága alatt működik 3 egyházban 2 lelkipásztor, a Southern Presb. denomináció pártfogása alatt áll 2 egyházunk 2 lelkésszel, a független egyházmege keretei közé illeszkedve működik 10 szervezett gyüle-

kezetben 8 lelkipásztor, végül a Független egyházmegeyétől is függetlenül egzisztál, vagyis minden egyházi fennhatósági kapcsolatot nélkülözve, mondhatjuk ex-lex állapotban van 4 magyar református gyülekezetünk 3 lelkipásztorral. Összesen 114 gyülekezet 97 rendes lelkipásztorral. Néhány gyülekezetben oly zavarosak évek óta az állapotok, hogy valójában nehéz megállapítani, hogy hol fog a gyülekezet hajója kikötni? Vannak még ma is telepek, hol a régi ellenséges tüze, melyet a hazai egyházhoz való csatlakozás ügye gyújtott meg 22 évvel ezelőtt: meg nem oltott erővel lobog a szívekben. Vannak magyar colóniák, hol a református magyarság két külön templom oltára köré van csoportosulva s hol egyugyanazon hitnek cselédei, egy fajnak leszármazottjai, egy édes magyar hazának gyermekei annyira el vannak különítve és idegenítve egymástól, hogy egyik a másiknak a templomába a világért be nem menne Isten ígéjének meghallgatására! És, fájdalom, vannak magyar templomok, hol a hívek incidentaliter a másik templom lekicsinylését vagy legalább is ilyen szellemben való szószéki hirtéseket is hallhatnak. 1921-ben, mikor a Ref. Church nagy reménységgel és nagy áldozattal átvette volt a tiffini egyezmény alapján a hazai egyházhoz tartozott magyar református gyülekezeteket és ezeknek lelkipásztorjait: úgy látszott volt, mintha a béke galambja csakugyan elhozta volna számunkra az olajágot. De kénytelenek vagyunk szomorúan megállapítani, hogy bizony az olajág kiesett valahol az úton a szimbolikus madár szájából, mert a megértés, a béke, a kooperáció szelleme még mindig nem tudott a szívekbe beleköltözni!

*

Hogy a Ref. Church Missziótanácsa mily komolyan veszi a Konventtől átvállalt kötelezettségét: az amerikai magyar református gyülekezetek intenzív gondozását s a missziói munka fejlesztését, azt egvebek között az újabb magyar lelkészségek felállítása is igazolja. Ez év folyamán az amerikai continensnek a Csendes Tenger partján fekvő nagy városában, a mozi-ipar központját képező, egy milliónál több lakost számláló Los Angeles nevű californiai városban szervezte meg a magyar egyházat az ügyes, lelkes Hady Albert theologus vezetése alatt. E jeles képzettségű ifjú pár hónap múlva lesz felszentelve, a gyülekezetnek főgondnoka Kerékjártó Ducinak a hitbuzgóságáról ismert édesatyja. Aztán a másik új gyülekezetünk a pennsylvániai Vintondale városkában van Csorba Zoltán lelkes ifjú papnövendék vezetése alatt. A 3-ik gyülekezetet Connecticut államban, Fairfield városkában szervezte meg a misszió az ambiciózus ifjú pap, Urbán József kihozatalával. Nyugat metropolisában, Chicago városában 2 új egyházközség alakult, illetve önállósított, mint külön lelkészség. Az egyik gyülekezet lelkipásztorául Hankó Gyula, a másikéül Garay Gerő hívtak el. Itt jegyezzük meg, hogy

megszervezés alatt áll Bufalo városában is a 2-ik gyülekezet. A szervezés fáradságos, szent munkáját a nagy tevékenységű Urbán Endre, buffalói lelkipásztor végezi átmenetileg.

Harsányi Gábor,

Közélet

Két nagyjelentőségű kijelentés Debrecenben.

A képviselőválasztással kapcsolatban Bethlen István miniszterelnök két nagyjelentőségű kijelentést tett Debrecenben, amelyek egyike a tisztviselőkre, másika a felekezetek közti viszonyra vonatkozik.

Mindenekelőtt is meg kell állapítanunk azt a szomorú tény, hogy Magyarországon a tisztviselők általában, de — különösen a tanítással foglalkozók — mostoha elbánásban részesülnek. Különösen a tanárok a bírákhoz képest. Nem a bírák ellen szólok, hanem az ellen, hogy mi mellettük mostoha gyermekek vagyunk! *Ők nagyon megérdemlik fizetésüket, de mi is éppen úgy megérdemljük, mint ők!*

Egy tanár, ha megszerzi oklevelét, lesz helyettes tanár 5—6—7 évig s ez alatt az idő alatt kap kb. másfél millió koronát, mert fizetési osztályba nincs besorozva. Végre rendes tanár lessz, kap 2,160,000 koronát. Vegye számításba mindenki, hogy mi minden kell egy háztartásba s akkor meglátja, hogy miért vagyunk mi elkéserevde. Lakbért kapunk negyedévenként 870.000 koronát s fizetni kell 3 milliót.

Ebben a sötét éjszakában hajnalesillagként tűnik fel a miniszterelnök kijelentése, hogy: „... újabb lépést kell tennünk a tisztviselők helyzetének javítására.” Felfigyelünk rá különösen mi tanárok, mert tudjuk, hogy a miniszterelnök kijelentése nem kortesfogás, hanem komoly szándék, mit meg is valósít, ha megígérte. Köszönjük előre is ezt a segítséget, azonban legyen szabad egy kérést innen is intézni; az volna ez, hogy ne legyen különbség, hanem legyenek a tisztviselők egyenlők oly módon, hogy a főiskolát végzettek közös státusban a középiskolai képzettségűekre megint egy közös státus legyen. Tudom, hogy ez szinte elképzelhetetlen ma,¹ de viszont azt is tudom, hogy míg különbség lesz a hasonló képesítésűek javadalmazása között, addig megnyugvás nem lesz, már pedig *elégedetlen szívvel tökéletes munkát végezni nem lehet.*

Egyházunk vezetőségeit pedig legyen szabad arra kérnem, hogy ők is vegyenek gondjaikba minket épen úgy, mint lelkeszi téren működő testvéreinket s ha mi talán nem adunk is hangot érzéseinknek, ahol csak tehetik, érdeklünkben is minden alkalommal tegyenek meg minden lehetőt. Targyalják egyházi lapjaink a mi sérelmeinket is épen úgy, mint a lelkeszek sérelmeit, hiszen nekünk

¹ És nagy igazságtalanság is volna mindig. Szerk.

is volt korpótlékunk, nekünk is volt vagy természetbeni lakásunk, vagy megfelelő lakbérünk, de most nincsenek meg, vagy csak nagyon csekély mértékben.

Hiszem, hogy kérészavunk meghallgatásra és teljesítésre is talál. Hiszem, hogy az iskolák városa ez irányban is hallatja akaratát.

Hiszünk, remélünk és bizunk!

Biky Gábor.

Templomavatás Tiszarádon.

A kicsinyhitűeknek, a hamar elcsüggedőknek felemelő példát adott a kicsiny tiszarádi gyülekezet, amikor nov. 21-én páratlan áldozatkészséggel emelt új templomát felavatta. Ami még egy fél év előtt is anyagi erők híján lehetetlennek látszott, azt ime valóra váltotta a hivatott vezetők s lelkes egyháztagok hite és kitartása.

A felavatás impozáns ünnepség keretében történt, megjelent a főszolgabírói kar, a környék lelkeszei, jegyzői s más hivatású intelligenciája nagy számmal — továbbá a közeli községek érdeklődő közönsége. A templom hajója zsufozásig megtelt, sőt sokan kinn is rekedtek, amidőn Vass Mihály tb. esperes a szószekre lépett s buzgó imádságban adta át a templomot rendeltetésének. — Utána Ignézi Sándor mérki lelkesz tartotta meg kedves visszaemlékezésekben gazdag, lelkesítő ünnepi beszédét, melyet úrvacsora-osztás, keresztelés, esketés követett Veres Károly, Gargya Géza, Ferenczy Károly lelkeszek közreműködésével. Ünnepségközben Abod Imre és Harmat Sándor kántorok gyönyörködtették szólóénekeikkel a közönséget.

Délben 120 terítékes közebed volt.

Este templomi estély volt a nagyközönség részvételével. Közreműködtek Kiss Lajos, Rác Géza, Kiss Pál lelkeszek s Harmat Sándor kántor.

Az építés költsége 550 milliót tett ki, melynek előteremtésében az első érdem Kiss Pál lelkipásztort illeti. Hűséges segítőtársa volt Nagy Tamás főgondnok, a presbitérium s általában az egész gyülekezet apraja-nagyja.

A kicsiny Tiszarád neve beiratott a kálvinista egyház nagy áldozóinak aranykönyvébe.

K—j—s.

Külföld

A Bibliát csak maga a Brit és Külföldi Bibliatársulat 163 millió 842,530 példányban hozta 1808 óta máig forgalomba.

Szovjetországról Sarolea Ch., az edinburghi tudós, személyes tapasztalatai alapján állapítja meg, hogy ott a népoktatás teljesen esődbejutott. A népiskolák száma kisebb, mint volt a cári korszakban. Tanerők nincsenek elegendő számmal és az iskolaépületeket nem bírják rendbentartani. Az iskolaköteles gyermekeknek csak csekély hányada jár iskolába — magában Moszkvában is csak az egynegyed-

része —, mert teljesen ki vannak vonva mindenféle felügyelet alól. A főiskolák száma a papíron több, mint régen: de ezek egyes tudományszakokkal (pl. a philológiával) egyáltalában nem foglalkoznak, viszont az előszeretettel kultivált tudományok: technika, chemia, orvostudomány műveléséhez nincsenek megfelelő felszerelések.

„**Hazudj — de rajt' ne fogjanak!**“ Németországi római katolikus gyűléseken és sajtóban előszeretettel híresztelték mostanában, hogy az 1923-ban elhalt világhírű protestáns theológus, Troeltsch Ernő, a halálos ágyán így nyilatkozott volna: „*Az életet komolyan szemlélő ember számára végre sem marad más egyéb hátra, mint kathlikussá lenni!*“ A bántó híreszteléssel szemben dr. Köhler Rudolf berlini lelkész végtére is magát az elhunyt nagy tudós özvegyét szólaltatta meg, aki aztán kerekén meghazudtolta azt. Kérdés, hogy a legenda-képződés szempontjából nem késő-e már?

A keresztényen vasúti vasúti szövelése legutóbbi kölni kongresszusa a vasúti forgalom teljes vasárnapi szüneteltetése mellett foglalt állást s ily értelemben keresi meg a genfi nemzetközi munkahivatalt.

A jezsuiták egy állítólag magyar származású rendtagjuk („Graf H. von E.“?) útján urasági kastélyt és birtokot vásároltak, amelyet a saját rendi céljakra fognak berendezni — Eislebennek, Luther szülővárosának a kapui előtt.

Irodalom

Dr. Ravasz László: A magyar bánat. Két beszéd. Sylvester-kiadás. Október 6-áról szól az egyik, Mohácsról a másik. A Ravasz László beszédeit nem kell és nem lehet ismertetni. Azokat olvasni és élvezni kell.

A **Keresztényen Család képes naptára az 1927. évre** gazdag, változatos, izléses tartalommal és formában jelent meg. Harmadik évfolyamába lépve, ez a naptár már valóságos nyert csatája a magyar református keresztényen irodalomnak és tán valamennyi közt legszebb érdemrendje a tahitótfalusi Sylvester-cégnak, amely hit által országokat győz le, igazságot cselekszik s egykor — hisszük — elnyeri az ígéreteket és betömi az istentelen és erkölcstelen „magyar“ sajtó és irodalom ordító oroszánjának száját. A naptár példátlan olcsósága (18,000 K) menthetelenné tesz minden magyar reformátust, aki nem veszi meg és minden magyar református lelképásztort, aki nem terjeszti kellő buzgósággal.

Egyházi Élet. Református hiterősítő gyülekezet lap. Szerkesztik: Karácson András, Koppányi Gyula, Dr. Païmann Péter lelkészek (miért nem inkább lelképásztorok?) Megjelenik kéthetenként. Három, részben nagy lélekszámával, részben exponált helyzetével különös

figyelmet és gondot érdemlő gyülekezetünk: Békés, Békéscsaba és Gyula kebeléből hoz híreket magyar református egyházi időszakai sajtónk e legújabb terméke. Minden szeretetünkkel üdvözljük, ami csak a Benjámínoknak kijár s minden áldásunkkal és reménységünkkel kísérjük tovább útján ezt a legújabb, életet jelentő s egyben életet teremtő megmozdulását a hatalmas békésbánati egyházmegye három előkelő gyülekezetének s kiváló pásztorának. Ne is maradjon sokáig Benjámín se Békésbánatban, se országosan!

Az Isten hajléka. A bucsatelepi református templom felszentelésének emlékfüzete. Irta: Bucsay László. Ára a templomalap javára 5000 korona.

Az iparosság adói. Irta: Füredy Lajos. Az iparoskönyvtár első füzeté. Ára 15,000 korona. Hasznos könyvecske, mely a bonyolult adórendszerben jó tájékoztatást nyújt.

Szigethy Ferenc: Szavalkönyv. Ifjúsági egyesületek, vasárnapi iskolák számára, vallásos, hazafias és egyéb ünnepélyes alkalmakra. Sylvester-kiadás. Ára?

Különfélék

Huszonöt éves lelkészi szolgálat. A debreceni református lelkészesület egyik érdemes tagja: Makay Lajos vallásnár most töltötte be lelkészi szolgálata negyedszázadát. Makay Lajos lelkészi pályafutása alatt igazgatója volt a budaörsi Nagypénteki Társaság árvaházának, majd Örkényben lett rendes lelkész, ezután Losoncon vallásnár, 1914 óta működik Debrecenben, részint mint a Diakonissza-intézet vezető lelkésze, részint pedig mint vallásnár. Makay Lajos nevéhez fűződik az első bibliakör megszervezése Debrecenben. Működését nem kell dicsérni. Akik ismerik őt, ismerik szolgálatának is értékét. Szolgálatának negyedszázados évfordulóján Isten áldását kérjük további működésére is.

Kunmadarason szépen sikerült leánykálvineumi ünnepélyt rendezett december 5-én az egyház. D. e. istentiszteleten dr. Erdős Károly lelkészkepző-intézeti igazgató hirdette az ígét, este pedig leánykálvineumi ünnepség volt, melyen megnyitó beszédet Medgyaszay Gyula lelkészelnök, alkalmi beszédet pedig Kiss Ferenc egyetemi tanár tartott. Az ünnepség műsorát a kollégiumi kis Kántus énekszámai, valamint begedűszóló és szavalkatok tették változatossá.

A kollégiumi Kántus Jámbor Ferenc emlékünnepsége december 11-én, d. u. 5 órakor folyt le a Kollégium disztermében. Megnyitó beszédet dr. sz. Kun Béla felügyelőtanár tartott. Nagy Sándor főgimnáziumi vallásnár és Solymossi József theológus novelláikat olvasták fel, Bertha Ferenc és Szabó Sándor szavalkatokat adtak elő, közreműködött a főgimnáziumi

zenekar is. A Kántus Szigethy Gyula főiskolai énektanár vezetésével 5 ízben énekelt.

„Pápai Kollégiumi Lapok“ címmel új ifjúsági lap indult meg Pápán, Horváth Endre főgimnáziumi tanár szerkesztésében. A kis 36 oldalas Közlöny, tudományos és szépirodalmi rovat mellett állandó tájékoztatást nyújt a pápai ősi Kollégium ifjúsági életéről. Megrendelhető Pápán, Kollégium, Cserkész-Oththon címmel. Előfizetési díj egy évre 2 pengő 25 fillér. Megjelenik havonta. Szeretettel hívjuk fel olvasóink figyelmét az értékes kis lapra, mely különösen azok előtt becses, akik valaha a pápai öreg Kollégium kötelékébe tartoztak.

Harangszelelés Vasadon. A vasadi református gyülekezet nemrégiben szentelte fel két új harangját, melyeket a gyülekezet áldozatkészsége szerzett.

Az amerikai magyar reformátusok lapja folyó évi 48-ik számában vezető helyen dr. Révész Imre cikkét hozza „A református kereszténység szépségei“ címmel.

Monostorpályi csipke volt a legutóbbi templomegyesületi kiállításnak egyik főérdekessége. Sok drága kincset, műtörténeti értékkel bíró régiségeket, lehelet finomságú halasi csipkéket s egyéb eiragadó szépségeket lehetett látni ott; olyanokat, amelyek közt a szerény monostorpályi csipke itt-ott Hamupipókének érezhette magát. De mégis magára vonta az általános figyelmet, egyrészt azért, mert közhasználatra alkalmas, ára is olcsó, másrészt s kivált azért, mert ezt a monostorpályi csipkét csak egy pár esztendő óta tanulgatva egyszerű parasztlánykák készítik, akiket a tiszteletes asszony tart össze és vezet a munkában. Csipkeverés közben zsoltárokat énekelnek, hallelujáznak, bibliát olvasnak s amint ügyesedik a kezük, úgy gazdagodik a tudásuk, együtt finomodik az izlésük, meg a lelkük. Tisztessége legyen a monostorpályi csipkének, mely az Isten háza mellett készül s amely fehér és átlátszó, mint amilyené finomul a nemes munka közben a készítői lelke. Szász Imréné tiszteletes-asszony törzstiszti sarzsit érdemel a jó pásztori munkát végzők hadseregében.

A debreceni Egyetemi Kör kiadásában megjelent az 1914 óta szünetelő Egyetem című ifjúsági lap, Pongrácz Kálmán és Solymosi József szerkesztésével. Örömmel üdvözljük az ifjúság ezirányú ténykedését, mely ezúton is életjelt kíván adni magáról. A terjedelmes lap egyfelől tudományos és szépirodalmi olvashatóságokat nyújt, másfelől pedig tájékoztat az egyetemi ifjúság életéről. Megrendelhető Debrecen, Kollégium. Előfizetési ára egész évre 100,000 K.

A Templomegyesület szeretetlakciója. A mindinkább nagyobb munkamezőn dolgozó Templomegyesület egyik céljává tűzte ki a szegény gyermekek karácsonyi felruházását és ezzel kapcsolatban a Kollégium dísztermében egyházi műkincsekből és kézimunkákból or-

szágos jelleggel bíró kiállítást rendezett. Az ünnepélyes megnyitása a kiállításnak dec. 5-én folyt le. Megnyitó beszédet dr. Baltazár Dezső püspök tartott és közreműködött a Templomegyesület Vegyeskara is.

A csurgói református gimnázium részére Somogyvármegye 1927 január 1-től 1000 pengős fenntartási járulékot szavazott meg.

A soproni templomépítés munkálatai gyorsan haladnak előre. A templom mintegy két hét alatt tető alá kerül. A soproniak 4 hét alatt az építkezés terén szinte csodát műveltek. — „Akik az Úrban bíznak, erejük megújul, futnak és nem fáradnak el“.

A keszthelyi református egyház a lelkesi javadalom kiegészítésére 15 hold földet kapott az O. F. B.-től.

Lelkészválasztás. Juhász Péter lemondásával megüresedett színérváraljai református lelkesi állásra Szabó Endre nagyváradi segédlelkész választotta meg szavazattöbbséggel Kelemen Ferenc máramarosszigeti gimnáziumi tanárral szemben.

A Kormányzó úr nevenapján Debrecenben egyházi és katonai istentisztelet tartottak. Az Úr adjon neki még sok esztendőket, hogy igazgathassa, vezethesse nemzetünk megtépázott hajóját.

Új püspöki titkár. A Dunamelléki Református Egyházkerület, mint értesültünk, a nyár folyamán elhunyt Kiss Ödön helyébe püspöki titkárral dr. Nagy Sándort, a skót misszió eddigi magyar lelkészét alkalmazta.

Halálozás. Nagy Imre füzeggyarmati birtokos, m. kir. gazdasági tanácsos, községi bíró, egyházunk érdemes tagja, dec. 2-án meghalt.

Tanítóválasztás. A tiszaszederkényi református egyház kereszties Jenőt választotta meg tanítójául.

Esti istentisztelet Mezőtúron. Tiszteletes Szerkesztő Uram! Örömmel tudatom, hogy a mezőtúri református nagytemplom belsejét a nyár folyamán jól kijavítva, szépen fehérre kimeszelve, a szép fehér falhoz illő villanyvilágításra felszerelve, rendbehozatta az Egyháztanács. Most tehát már tiszta és viágos az Isten háza; mely után Egyháztanács elhatározta, hogy dec. 1-től tavaszig minden csütörtök és vasárnap este 5 órai kezdettel istentisztelet tartatik a hívek lelki életének minél intenzívebb való építésére s a nagy Isten dicsőségére. Az ilyen esti istentisztelet dec. 2-án tartott legelsőbb, amelyen a megjelentek (reméljük, mindig többen veszünk részt) mély meghatottsággal vettek részt, mind a templom szépsége, mind az idő és alkalom rendkívülisége által, de különösen tiszteletes Marjai Károly, prédikátor uram igen találó alkalmi, nagyon mélyen járó, tanulságos, de annyi buzgóságos tanítása közül talán e legbuzgóságosabb tanítása által, (János ev. I. r. 8 -- 11. v. és Máté ev. V. r. 15. v. alapján.) Mely után Isten, a mi mennyei Atyánk

iránt való nagy hálával mentünk haza. — Bocsánatot kérek tiszteletes Szerkesztő uramtól, hogy, mint rossz pennaforogató, újra irtam, de ezt az ügyet — úgy érzem — szent kötelességem volt megírnom. Remélve ezután e legszebbeket és legjobbakat. Aldás és békesség kívánással vagyok tiszteletes Szerkesztő uramnak keresztyén testvére a kis Horváth bácsi.

A debreceni egyház árvaügyi bizottsága 104 pár cipőt osztott ki a szegény egyházi árvák között, mely alkalommal Uray Sándor moderátor intézett meleg szavakat az árva gyermekekhez.

A ceglédi Református Nőegylet ez évben is folytatja egyházépitő, hitmélyítő és szeretetmunkáját. Minden vasárnap vasárnapi iskolát tart az elemi iskolás polgárista növendékek részére. Bibliaiköri összejövétel van minden szombaton, kéthetenként vallásos összejövetelek műsorral és bibliamagyarazattal emelik a hívek lelki életét. Működik eredményes sikerrel a Nőegylet is. Amely jelenleg azon fáradozik, hogy a rég óhajtott „Egyesületi Ház” Isten dicsőségére minél előbb megvalósulást nyerjen.

A tanköteleseknek 6 évig kell iskolába járni, ilyen rendeletet adott ki újabban a közoktatásügyi minisztérium. Eddig, ha a gyermek 9 éves korában kezdte is az iskolát, 12 éves korában megszűnt ránézve az elemi iskolai kötelezettség. Most ez az állapot a rendelet értelmében megszűnik, mert ha a gyermek 9 éves korában kezd az iskolát, úgy azt csak 15 éves korában fejezheti be.

A sárospataki hittanhallgatók körében megalakult a „Bocskay Bajtársi Egyesület”, mint a „Turul” bajtársi szövetség vidéki fiókja.

Szerkesztői üzenetek

Sz. J. Mezőtúr. Nyáron küldött levelét nem kaptuk. Most már intézkedtünk. — **N. M. Szeghalom.** Az előfizetési díjat ne méltóztassék közvetítővel küldeni, mert a közvetítő jutalékát nem vagyunk hajlandók a magunk terhére elszámolni. Postai csekkklappal költségmentesen megkapjuk az előfizetési pénzt.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.
3060—1926. szám.

Körlevél.

Nagytiszteletű Esperes Úr!

További eljárás kérésével szószerinti szövegében közlöm egyházkerületi közgyűlésünk

438. sz. alatt hozott határozatának 3-ik pontját: nyomtatékosan felhívja az árvaház részére az nyomaékosan felhívja az árvaház részére az alapítás óta évi pénzbeli támogatást ajánlott egyházközségeket, ez összegeknek a hivatalos lapban közölt módon valorizált haladéktalan befizetésére“.

Atyafiságos szeretettel

Debrecen, 1926 december 9.

Dr. Baltazár Dezső
püspök.

2793—1926. szám.

Körlevél.

Nagytiszteletű Esperes Úr!

Az egyetemes konvent elnökségének 2969—1926. sz. alatt kelt intézvénye alapján közlöm a következőket.

A Helvétia R. T. (Budapest, VIII., Rákóczi-út 15., II. e.) „Helvétia” című lapjában hivatalos közleményként az alábbi hirdetést tette közé: „Egyházi kölcsönök folyósítása. A Helvétia R. T. kezdeményes feltételű kölcsönöket folyósít az egyházak részére. Ezen kölcsönök 3—6 havi időre szólnak s felvételükhöz felsőbb egyházhatósági jóváhagyás nem szükséges. Közelebbi feltételeket megkeresésre közli a központi iroda“.

Felhívom az Esperes úr figyelmét arra, hogy az E. T. I. t.-c. 15. §-ának d) pontja szerint az egyházközségek kölcsönt csak a felettes egyházi hatóságok tudtával és jóváhagyásával vehetnek fel. És pedig hosszú lejáratú kölcsönt az egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásával, átmeneti, az idézett törvényhelyen pontosan körülírt kölcsönt pedig az egyházmegyei elnökség jóváhagyásával.

Lehetséges, hogy nevezett r.-t. egyházközségeinknek a törvény szerint kötelező felsőbb egyházhatósági jóváhagyás megkívánása nélkül is folyósít kölcsönt. Tekintettel azonban arra, hogy a Helvétia r.-t. fentidézett hirdetménye alkalmasnak látszik arra, hogy egyházközségeink vezetőségében azt a hitet keltse, mintha fentidézett törvényes rendelkezés az egyházi felsőbb hatóságok rendelkezésével lett volna hatályon kívül helyezve, felkérem Nagytiszteletedet, méltóztassék figyelmeztetni egyházközségeink vezetőit, hogy az esetleg szükségessé váló kölcsön felvétele csak az egyházi törvények I. t.-c. 15. §-a értelmében történhetik s az ezzel ellenkező magatartás az ugyanezen t.-c. 47. §-a és az egyházi V. t.-c. 34. §. A. 1. pontja szerinti következményekkel járhat.

Atyafiságos szeretettel

Debrecen, 1926 november 11.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Kun József késműves és műköszörűs, Debrecen, Széchenyi utca 1. sz.

3009—1926. szám.

Körlevél.

Nagytiszteletű Esperes Úr!

Addig is, amíg a legutóbb tartott egyházkerületi közgyűlésünk jegyzőkönyve egész terjedelmében megjelenik, szükségesnek tartom közgyűlésünk alább közölt határozatait Nagytiszteletű és Nagytiszteletű útján az összes kebelbeli egyházközösség presbiteriumainak, illetve lelkészeink tudomására hozni:

230. sz. alatt hozott határozat 1927. évi január hó 1-től kezdve minden egyes lelképásztorra kötelezőleg elrendeli a lelkészi szolgálati napló vezetését. A szolgálati naplót minden évre, minden egyházközösség köteles beszerezni. Az egységes naplótípust megállapítottam s annak forgalombahozásával a „Méliusz“ debreceni könyvkereskedést megbíztam.

267. sz. határozat az egyházmegyei belmissziói bizottságokat felhívja, hogy a jövő évi jelentések készítésénél szorosán ragaszkodjanak a konvent belmissziói bizottságának ügyrendjéhez és munkaprogramjához, hogy ezáltal lehetővé tételssék az adatok feldolgozása és összegyűjtése.

270. sz. határozat elkötelezi az egyházmegyéket, hogy az egyetemes konvent 1926. évi 28. sz. határozatában közölt „Utmutatás“-ra véleményüket legközelebbi közgyűlésünkre küldjék be.

271. sz. határozat felhívja az összes egyházközösség figyelmét az egyetemes konventnek — a korcsmák vasárnapi zárvatartása ügyében — 1926. évi 216. sz. alatt hozott határozatára és utasítja az összes lelkészeket és presbiteriumokat, hogy a belmisszió keretében, presbiteri értekezleteken tanítás- és példaadással hassanak oda, hogy népünk e veszedelmes kór-ságból kigyógyuljon.

268. sz. határozat elrendeli, hogy minden év szeptember hó utolsó vasárnapján biblia-vasárnap legyen minden egyházközösségben, amikor is templomainkban és iskoláinkban a

biblia áldásos hatásáról történjék megemlékezés s egyszersmind e napon begyűlt perselypénzek a Britt és Külföldi Bibliaterjesztő Társaság céljaira — az Egyházkerületi Pénztárhoz, Debrecen, Kollégium — szolgáltatassanak be.

287. sz. határozat az ORLE. által megindított s Csikesz Sándor egyetemi tanár, felelős szerkesztő és dr. Varga Zsigmond egyetemi tanár főmunkatárs közreműködésével szerkesztett s az Egyházkerület és Debrecen város nyomdavállalatában megjelentetett „Theologiai Szemle“ c. theologiai tudományos folyóiratnak megrendelésére az összes kebelbeli egyházakat, közképfokú és felsőfokú intézeteket elkötelezi oly módon, hogy az egyházközösség a rendes lelkészi állások száma szerinti példányban, a közép- és felsőfokú intézeteink pedig egy-egy példányban kötelesek előfizetni. E szóban levő folyóirat a parochiális, illetve intézeti tanári könyvtárban helyezendő el és őrizendő meg.

A közgyűlés által megadott kulcs szemellett tartásával az előfizetési díjat az egyházkerületi elnökség fogja megállapítani.

Itt kérem fel az Esperes, Lelkész és Tanár urakat, hogy ez értékes theologiai tudományos folyóirat pártolására, előfizetésére, terjesztésére tehetős, művelt világi hittestvéreinket is buzdítani méltóztassanak.

Atyafiságos szeretettel

Debrecen, 1926 december 2.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Pályázat.

A nagyszekeresi református kántortanítói állásra pályázatot hirdetek. (Vasútállomás, posta, távirda helyben.) Javadalom: 1. Jó lakás, mellékhelyiségekkel és kert. — 2. 15 magyar hold föld haszonélevezete. — 3. 12 mázsa liszta búza természetben. — 4. Közmunkaváltásért egy mázsa búza. — 5. 16 köbméter kemény tűzifa beszállítva. — 6. Stóla. Egységérték 31. Megfelelő államsegély. Adót az egyház

NEM REKLÁM, HANEM VALÓSÁG

TELEFON:

13-35.

26—52

hogy dús választékban gyönyörű szabású
férfi- és fiú ruhák olcsó árban a

TELEFON:

13-35.

MAGYAR RUHAIPAR

DEBRECEN LEGNAGYOBB FÉRFI ÉS FIÚ RUHAÁRÚHÁZÁBAN

PIAC-UTCA II. SZ. (közvetlen a Bika-szálló alatt) szerezhetők be.

fizeti. — Kötelesség: I—VI. osztályú vegyes iskola tanterv szerinti tanítása, ismétlő iskola oktatása, gyakorló-téren is. Presbiteri jegyzőség. Kanonikus órákon, valamint lelkész akadályoztatása esetén templomi szolgálat. Egyházi énekkarok állandó vezetése különösen kikötetik, külön díj nélkül.

Pályázhatnak okleveles férfitanítók; keresztlevéllel, működési, egészségről szóló orvosi-, valamint a kommun alatt tanúsított magatartást igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvények — visszaküldési bélyeggel ellátva — 1926 december 17-én délig Iskolaszékhez küldendők. Ekkor lesz a próba is. Utiköltséget nem térítünk. Az állás választás után azonnal elfoglalandó. B) listások, menekültek, vagy Debrecenben végzetek előnyben részesülhetnek.

Nagyszekeres, 1926 dec. 5.

Jakab Lajos sk.,
ref. lelkész, isk. sz. elnök.

FONCIÈRE ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ INTÉZET

DEBRECENI VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

úgyis mint a TISZÁNTULI REF. EGYHÁZKERÜLET
HIVATALOSAN SZERZŐDÖTT biztosító intézete.

ELFOGAD:

tűz-, jég-, baleset-, szavatossági-, betörésses-lopás-, szállitmány-és élet-biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

><

35—52

Lelkészeknek, tanároknak, tanítóknak, presbitereknek és egyháztagnak a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi Elnökséggel történt megállapodás alapján külön kedvezmények.

Debrecen, Piac-u. 61. sz., II. emelet.

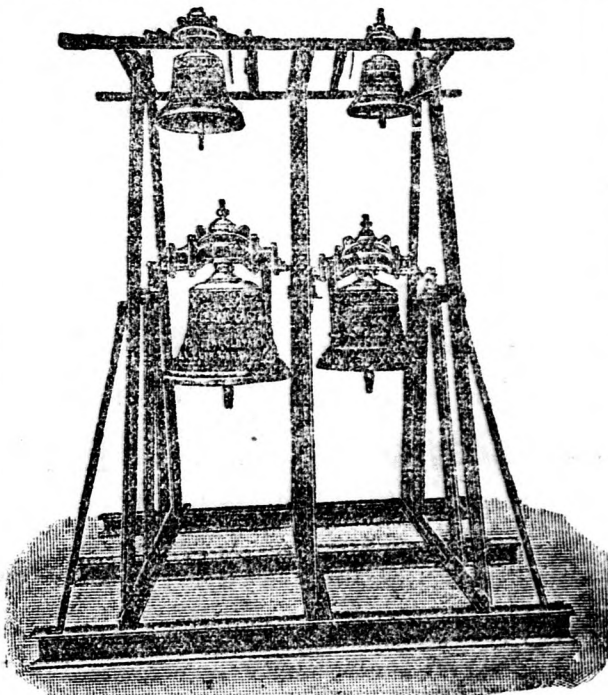
Debreczeni István
órasmester Debrecen, Péterfia-u. 8.

Speciális órák javítása
Mindennemű órákraktára

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang-ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI, FRANGEPÁN-UTCA 77. SZ.

(Saját házában). A nyugati pályaudvartól induló BUR vasúti „ÓR-HÁZ” megállóhely A) B) C) J) kocsikkal. Telefon: Lipót 918—53.

Az 1800. évi párizsi világ-, 1921. és 1923. évi vas- és géplapari kiállításon aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevelével és az 1925. Orsz. Kézművesinari Társulat versenyén a m. kir. korm. díszoklevelével kitüntetve és az 1926. évi kézműipari kiállításon a m. kir. kormány által díszoklevellel kitüntetve.

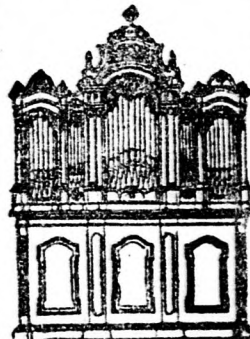
FITTLERSÁNDOR

orgona és harmónium gyára
Pesterzsébet, Határ-ut 20.

Készít:

Új Orgonákat,
Orgonasípokat,
iskolai és templomi
Harmóniumokat.

Javítások gyorsan, szakszerűen mérsékelt árkért
Arjegyzék esküszövegvetés díjtalan

ALAPÍTTATOTT 1910-BEN

„DANKÓ” Temetkezési Vállalat

(Tulajdonos: EKLI JÓZSEF.)

DEBRECEN,

Telefon: nappal 322.

KOSSUTH-U. 6. SZÁM.

Telefon: éjjel 66. sz.

M. kir. Tisza István tudományegyetemi klinikák, Állami gyermekmenhely, Honvédkórház, Református árpoda, Debrecen szabad királyi város szállítója.

TELEP ÉS KOPORSÓGYÁR: DOMB-UTCA 16. SZ.,

hol éjjel is a gyászoló közönség rendelkezésére állunk.

Olcsó árak. ♦ Szolid kiszolgálás. ♦ Előnyös fizetési feltételek. ♦ Temetések vidéken is vállalunk.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH-U. 9

**VÁSZON—FEHÉRNEMŰ
és KELENGYE szaküzlet.**

ALAPÍTÁSI ÉV 1831.

2-4

KIVALÓ ANYAGOK! — HATÁROZOTT ÁRAK**IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF**papi-, úri- és egyenruhakészítő szabó cég
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, FŐTÉR (SÁRT HÁZ)Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Éremkitüntetések különböző kiállításokról.**Legcélsebb ajándék lelkész urak részére a palást.**Cégem eddig 5000 palástot szállított s munkáért a legnagyobb haszon
és jutalom az elismerőlevelek voltak. Kérem a négyesületek hasonló
ajándékrendeléseit.

Tisztelettel IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF, az „ORLE” szabója.

T. SZÁNTÓ JÓZSEF úrnak

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Ref. egyházközségünk előjárósága fiatal s. lelkészünket, ki
ideiglenes kiküldetésének ideje alatt a hívek szeretetét nagy
mértékben megnyerte, közelebbi elárvázások emlékül egy
papi palástartal akarja megajándékozni. Az egyházi lapokból
értesültünk, hogy uraságod ref. papi diszruhák és palástok
szolid kiállításával a lelkészek tetszését és meglegedését vívta
ki. Ezért felkérem, szíveskedjék engemet lehetőleg postafordultával
értesíteni, körül-belül 100 korona elegendő volna-e
egy szebb palástért. Még csak arra kérem, szíveskedjék figye-
lembe venni, hogy a palástartal egy jeles képzettségű, nemes
ambicióju, általánosan kedvelt kezdő fiatal pap érdemeit óhajt-
juk jutalmazni. Vagyis inkább ezzel is arra serkenteni, hogy
magát tovább képezze, fejlessze. Eppen azért óhajtánok, hogy
az ilyen ajándéktárgynak alkalmas legyen úgy minőség, mint
kiállítás tekintetében.

Besztercén (Erdély) 1909 szept. 15-én.

Szíves üdvözléssel: *Ráduly János*, presbiter.

T. SZÁNTÓ JÓZSEF úrnak

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Készséggel sietek kijelenteni, hogy az Ön által szállított
palástartal ifju lelkészünknek nagy örömet szereztek.

Fogadja szép munkájáért az előjáróság teljes elismerését.

Tisztelettel. *Ráduly János*, presbiter.

T. SZÁNTÓ JÓZSEF szabó mester úrnak

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Alulírott, Szántó József úrral egy papi reverendát készít-
tettem és azzal meg vagyok elégedve.
Debrecen, 1909 ápr. 24.Hazafias tisztelettel: *Eröss Lajos*, ref. püspök**SESZTINA LAJOS**vasnagyszerkedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

*

A háztartás, mezőgazdaság és ipar körébe vágó

összes vasárú

állandó nagy raktára.

Telefon 6.

MOST MEGJELENT

egyházi-, irodalmi

könyvujdonságok:

Czegléd Sándor: Sylvester bibliai kézi- könyve	K 30,000.—
Czegléd Sándorné: Szent fogadástétel (Konfirmáció emléke)	4,500.—
Czegléd Sándor: Követlek uram	6,000.—
Gyűlvész István: Én vagyok az út (Egy- házi beszédek)	18,000.—
Hastings: A mintakép	50,000.—
Herpay Gábor dr.: Nemes családok Hajdú- vármegyében	100,000.—
I Fioretti di San Francesco: Assisi szent Ferenc kis virágos kertje. (For- ditotta: Tormay Cecilia)	22,500.—
Kesztyűsné Balogh Margit: Te benned bízunk (Történelmi kis regény	6,000.—
Kesztyűsné Balogh Margit: Lélekablás	3,000.—
Kováts Tibor tanár: Karénekeskönyv (Zsoltárok és dicséretes a magyar református egyházi énekek szá- mára)	45,000.—
Makkai Sándor: Aratás (Előadások, Ecc- lesia, Militans Beszéd, Feltáma- dunk. Művészet és Irodalom)	85,000.—
Ravasz László: Emberélet útjának felén	125,000.—
Révész Imre: Mennyei nász-dal	25,000.—
Szabó Dezső: A magyar protestánsizmus problémái	12,500.—
Uray Sándor: Lelkesi szolgálati napló (Mind református lelkésznek nél- külözhetetlen)	50,000.—
Vásárhelyi János: Megvizsgáltatva— vizsgáltatni	87,500.—
Vass Vince: Baptisták, Nazarénusok, Methodisták, Üdvhadserég, Adven- tisták, Nemzetközi Bibliatanulók	18,000.—
Vass Vince: Jókai kálvinizmusa	5,000.—
Záborszky János: Bibliaolvasó kalauz (Nyolc hétre napi jegyzetekkel)	4,800.—

MÉLIUSZ KIS KÖNYVTÁRA. Szerkeszti Uray Sándor.

A 10 füzet együtt 45.000 korona.

A fenti művek kaphatók és megrendelhetők a

„MÉLIUSZ”könyv-, papír-, írószer- és
zenemű kereskedésében

Debrecen, Ferenc József-út 26.

TELEFON: 2-70.

◊ Postai megrendeléseket pontosan és azonnal expedíálunk. ◊

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata.